

opusdei.org

Noemi, spojenectvo medzi generáciami, ktoré otvára budúcnosť

Katechéza pápeža Františka o starobe (7): V stredu 27. apríla 2022 svätý Otec zdôraznil pri generálnej audiencii v vzťah medzi nevestou a svokrou.

20.10.2022

Biblickým úvodom ku katechéze bol úryvok z knihy Rút:

«Noemi povedala svojim dvom nevestám: „Chodte, vráťte sa každá do domu svojej matky!“ [...] Ale Rút odpovedala: „Nenaliehaj na mňa, aby som ťa opustila a odvrátila sa od teba: lebo kde pôjdeš ty, pôjdem i ja, kde sa zdržíš, zdržím sa aj ja: tvoj národ sa stane mojím národom a tvoj Boh bude mojím Bohom. Kde ty zomrieš, tam zomriem i ja a tam budem aj pochovaná.“» (1, 8.16-17)

Drahí bratia a sestry, dobré ráno a vitajte!

Dnes pokračujeme v našich úvahách o starých ľuďoch, o starých rodičoch, o starobe - to slovo znie zle, ale nie, starí ľudia sú veľkí, sú krásni! A dnes sa budeme inšpirovať nádhernou knihou Rút, klenotom Biblie. Rútino podobenstvo poukazuje na krásu rodinných vzťahov, ktoré vychádzajú z manželského puta, ale presahujú jeho rámec. Sú to vzťahy lásky, ktoré dokážu byť rovnako silné a v ktorých

žiari dokonalosť celého spektra základných citov, ktoré tvoria rodinnú gramatiku lásky. Táto gramatika vnáša životnú silu a plodivú múdrosť do toho celku vzťahov, ktorými sa vytvára komunita. Vo vzťahu s Piesňou piesní je kniha Rút ako druhá tabuľa diptychu o manželskej láske. Je rovnako dôležitá a podstatná, keďže je oslavou tej sily i poézie, ktoré musia prebývať vo vzťahoch pokrvenstva, príbuzenstva, oddanosti a vernosti, ktoré obklopujú celú rozsiahlu štruktúru rodiny. A v dramatických peripetiách života vo dvojici sa stávajú dokonca schopnými priniesť nepredstaviteľnú silu lásky, ktorá dokáže znovu naštartovať nádej a budúcnosť.

Vieme, že klišé o príbuzenských vzťahoch vytvorených manželstvom, najmä o vzťahu medzi svokrou a nevestou, hovoria proti takejto perspektíve. Ale práve z tohto

dôvodu sa Božie slovo stáva drahocenným. Inšpirácia viery dokáže otvoriť horizont svedectva proti bežne rozšíreným predsudkom, horizont, ktorý je cenný pre celé ľudské spoločenstvo. Pozývam vás znovuobjaviť knihu Rúť! Zvlášť v meditácii o láske a v katechéze o rodine.

Táto malá kniha obsahuje aj cenné poučenie o spojenectve generácií: tam, kde sa mladí ukážu schopnými prinavracieť nadšenie generácii vo vyššom veku – toto je podstatné: keď mladí prinavracajú nadšenie starým ľuďom –, tam, kde sa staršia generácia ukáže schopnou otvárať novú budúcnosť zranenej mladej generácii. Vekom pokročilá Noemi, hoci je dojatá náklonnosťou svojich neviest, ktoré zostali vdovami po jej dvoch synoch, je spočiatku pesimistická, pokiaľ ide o ich osud v národe, ktorý nie je ich vlastným. Preto láskavo povzbudzuje mladé

ženy, aby sa vrátili k svojim rodinám a začali nový život – tieto ovdovené ženy boli mladé. Hovorí: „Nemôžem pre vás nič urobiť.“ Už toto sa javí ako skutok lásky: stará žena, ktorá je bez manžela a bez detí, trvá na tom, aby ju jej nevesty opustili. Je to však aj istý druh rezignácie: pre ovdovené cudzinky, zbavené ochrany svojich manželov, neexistuje žiadna možná budúcnosť. Rút to vie a tejto veľkorysej ponuke sa bráni; nechce sa pobrať domov. Puto, ktoré sa vytvorilo medzi svokrou a nevestou, je požehnané Bohom: Noemi nemôže žiadať, aby bola opustená. V prvej chvíli sa zdá, že Noemi sa k tejto ponuke stavia skôr rezignovane, než by sa jej tešila: možno si myslí, že toto zvláštne puto prehľbí ohrozenie obom. V niektorých prípadoch sa proti sklonu starých ľudí k pesimizmu treba postaviť láskavým naliehaním mladých.

V skutočnosti sa Noemi, dojatá Rútinou oddanosťou, vymaní zo svojho pesimizmu a dokonca prevezme iniciatívu, čím pre Rút otvorí novú budúcnosť. Poučí a povzbudí Rút, vdovu po svojom synovi, aby si v Izraeli našla nového manžela. Kandidátom je Bóz, ktorý preukazuje svoju šľachetnosť tým, že bráni Rút pred mužmi, ktorí sú jeho zamestnancami. Žiaľ, je to ohrozenie, ktorého sme svedkami aj v súčasnosti.

Rút uzatvára nové manželstvo a do ich sveta opäť vstupuje pokoj. Izraelské ženy povedia Noemi, že cudzinka Rút zaváži „viac ako sedem synov“ a že to manželstvo bude „požehnaním od Pána“. Noemi, ktorá bola plná horkosti a hovorila, že aj jej meno je horkosťou, v starobe spozná radosť z účasti na narodení nového života. Pozrite sa, koľko „zázrakov“ sprevádza obrátenie tejto starej ženy! Prejde konverziou k záväzku dať sa s

láskou k dispozícii pre budúcnosť generácie zranenej stratou a ohrozenej opustenosťou. Nové zacelenie nastáva na tých istých hraničných čiarach, ktoré by podľa predsudkov bežnej mienky mali vytvárať neprekonateľné zlomy. Namiesto toho viera a láska umožňujú ich prekonanie: svokra prekonáva žiarlivosť na vlastné dieťa a s láskou sa stavia k Rútinmu novému zväzku; izraelské ženy prekonávajú nedôveru voči cudzinke (a ak to urobia ženy, urobia to všetci); zraniteľnosť osamelého dievčaťa pred mocou muža sa prekonáva zväzkom plným lásky a úcty.

A to všetko preto, že mladá Rút si neoblomne zaumienila zostať vernou putu vystavenému etnickým a náboženským predsudkom. A vrátim sa k tomu, čo som spomínal na začiatku. Dnes je svokra mýtickou postavou, nehovorím, že na svokru myslíme ako na čerta, ale zakaždým

si ju spájame s niečím nedobрым...
Ale svokra je matkou tvojho manžela,
je matkou tvojej manželky.
Zamyslíme sa dnes nad touto dosť
rozšírenou mentalitou, že čím
vzdialenejšia svokra, tým lepšie. Nie!
Je to matka, je to staršia osoba.
Jednou z najkrajších vecí na
babičkách je vidieť ako pri
vnúčatách, pri svojich detných
deťoch ožívajú.

Dobre si všímajte vzťah, aký máte s
vašími svokrami: sú neraz trochu
zvláštne, ale ako matky ti dali
manžela, manželku, dali ti všetko.
Treba ich aspoň urobiť šťastnými,
aby svoju starobu prežívali šťastne. A
ak majú nejakú chybu, treba im
pomôcť sa napraviť. A vám svokrám
hovorím: dajte si pozor na jazyk, lebo
jazyk je jeden z najškaredších
hriechov svokier, dávajte si pozor.

A Rúť v tejto knihe prijíma svoju
svokru a dáva jej nanovo ožiť, a

staršia Noemi preberá iniciatívu, aby pre Rút znovu otvorila budúcnosť, namiesto toho, aby sa len tešila z jej podpory. Ak sa mladí otvoria vďačnosti za to, čo dostali, a starí sa chopia iniciatívy nanovo otvárať ich budúcnosť, nič nebude môcť zastaviť rozkvet Božieho požehnania uprostred národov!

Pripomínam, aby sa mladí rozprávali so starými rodičmi, aby mladí hovorili so seniormi, aby starí ľudia hovorili s mladými. Musíme tento most pevne obnoviť, vedie tadiaľ prúd záchrany, šťastia. Nech nám Pán takto pomáha rásť v harmónii v rodinách, v tej konštruktívnej harmónii, ktorá prechádza od starých k mladým – to je ten krásny most, ktorý si musíme chrániť a bdieť nad ním.

*(Preklad: Slovenská redakcia
Vatikánskeho rozhlasu – Vatican
News)*

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/noemi-spojenectvo-medzi-
generaciami-ktore-otvara-buducnost/](https://opusdei.org/sk-sk/article/noemi-spojenectvo-medzi-generaciami-ktore-otvara-buducnost/)
(20.03.2026)